

"EDINOST"

izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za vsa leta . . . 12.— . . . 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se račune po tarifu v petitu; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vai dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo ulice Molino picolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprto reklama cije se prosto poštnino.

"Edinosti je moč".

Za združenje!

V.

Živim zadovoljstvom beležimo torej dejstvo, da je jelo prodirati spoznanje, da ne dosežemo ničesar trajnega, dokler bodo naši poslanci v državnem zboru raztrešeni po raznih skupinah, kjer se tako rekoč zgubljajo njih glasovi, neslišani, prezirani; da pa bi mogli doseči marsikaj, ako bi bili združeni ne le po svojih namenih, ne le po dobri volji, koristiti narodu v duševnem in gnotnem pogledu, ampak tudi taktički, v načinu postopanja ob vsakem važnem vprašanju. Za tako jednotnost in zločnost v postopanju pa treba, da so poslanci v tesnih zvezah med seboj, da se v okvirju krepke in trdne organizacije, kjer morajo najprej ukupno in temeljito preučiti vsako stvar in se potem, upoštevši vse pomisleke in nasvete posamičnikov po načelu „več oči več vidi“, obvezno odločiti za oni način postopanja, ki bode — po njih previdnosti — najbolje povspeševal naše koristi. Naši poslanci morajo biti združeni taktički in stvarno: jedini morajo biti glede na cilje, jedini tudi glede na vprašanje, po kateri poti se je blizati temu cilju.

Koristi take jednotnosti med našimi poslanci menda ne treba dokazovati na široko; nam se vidi jasna ta korist, in po takem menimo, da je jasna sedaj tudi drugim.

Naglasili smo bili, da je bilo v novejši čas čuti glas za združenje od dveh strani, rekli bi, da je bil to odmev iz dveh skupin naših poslancev: jedno glasilo — „Südsteierische Post“ — je bolj blizo slovenskim poslancem, ki so ostali v Hohenwartovem klubu, drugo — „Soča“ —, pa je bližje onim, ki se zbirajo v slovenskem-hrvatskem klubu. Nisti bili sicer povsem identični ti izjavi, ali v glavnem sti soglašali, klicali sti — po združenju!

Ako pa že hočemo povedati vso resnico, moramo priznati, da nam je bolj ugajal glas v „Soči“, in sicer zato, ker je bil konkretniji, določnej nego pa oni v „Südst. Post“.

„Sočin“ člankar je resolutno pokazal na ono,

tudi po našem uverjenju jedino pravo pot, po koji moremo priti do onega cilja, po kojem hrepeni tudi mariborski list: do večega ugleda naše delegacije na Dunaju in do izdatnejega uveljavljenja naših glasov ob važnih glasovanjih; dočim „Südsteierische Post“ pušča poslancem odprto dvojno pot.

Dočim zahteva „Sočin“ glas, naj se hrvatski in slovenski poslanci združijo v jeden samostojen klub, prepušča pa „Südsteierische Post“ poslancem na izbero: ali naj se združijo v svoj klub, ali pa pod perotmi kluba Hohenwartovega. Poslednjemu listu je v prvi vrsti do tega, da se sploh združijo naši poslanci, predno se boče snovala nova večina po prihodnjih državnozbornih volitvah.

Z negativnim delom izvajanj v „Südsteierische Post“ soglašamo tudi mi brezpogojno, z onim delom, kjer govori proti razcepljenosti naših poslancev. Proti tem izvajanjem ne more biti prigovora se strani slovenskega rodoljuba, saj bi moral biti slepec ali brezbriznež oni, ki ne pojmi, kolika je škoda, ki nam prihaja od te razcepljenosti. In tudi to nam je živo pred očmi, kolika bi bila škoda za nas, ako bi sedanja razcepljenost trajala še tedaj, ko bode vlada po neizogibnem padu nemških liberalcev, morala misliti na drugačno sestavo državnozbornske večine, oziroma, ko se zasnje doba novega parlamentarnega sistema. Bati se je zlih posledic, ako ne bi takrat združeni slovenski in hrvatski poslanci mogli vreči na tehtnico svoje veljave.

Vse to nam je živo pred očmi, a vendar se nam je že danes odločno izreči proti drugi poti, ki jo „Südsteierische Post“ pušča odprto našim poslancem: pot povrnitve v Hohenwartov klub.

To svoje odklanjajoče stališče pa hočemo podkrepiti na podlagi izvajanj istega mariborskega lista samega.

Ta list našteva, kaj so že dosegli, ali kaj je že obljubljeno drugim narodom oziroma pokrajinam, in primerja se s tem naše pridobitve, čuti se primoranega, konstatovati popolno nevspeš-

nost na naši strani. A od kedaj datira ta nevspešnost? Ali je ta nevspešnost naših prizadevanj še le iz noveje dobe? Ali nismo imeli beležiti takih negativnih uspehov tudi tedaj, ko še niso bili razcepljeni naši poslanci, kakor so danes, ampak so bili združeni v istem Hohenwartovem klubu, do kojega „Südsteier. Post“ zopet odpira vrata našim razkropljenim poslancem? Čini in dejstva govore in kakor klasična priča o nevspešnosti delovanja slovenskih in hrvatskih poslancev v Hohenwartovem klubu lahko nastopi vsaki hip mož-odličnjak, mož-poštenjak, mož-rodoljub, ki je vse svoje sile posvetil blaginji naroda in čigar rodoljubje je bilo vsikdar visoko vzvišeno nad ono „trmo“ in „zaljubljenostjo v samega sebe“ —, proti katerima slabostima „Südst. Post“ po pravici ulaga svoj protest — mož, ki bi se bil gotovo čutil srečnega in bi se bil pokazal tudi hvaležnega, da je mogel kaj doseči za svoj narod v okvirju Hohenwartovega kluba, čigar člen je bil več let — ta mož je bivši državni poslanec in očak med rodoljubi istrskimi: dr. Dinko Vitezić! Ta mož je izjavil ob slovesni priliki, da je izstopil iz Hohenwartovega kluba po dolgem odlašanju in še le potem, ko se je trdno uveril, da v tem klubu ni možno doseči ničesar izdatnega za Hrvate in Slovence!

Naglašenje v mariborskem listu, da v parlamentu se glasovi ne tehtajo, ampak štejejo, velja in tudi ne velja. Štejejo se, a tudi tehtajo. Ni namreč odločilno le dejstvo, koliko glasov ima koja parlamentarna skupina, ampak tudi okolnost, dali so ti glasovi solidarni in v trdni zvezi med seboj? Poljaki niso dosegli svojih velikanskih uspehov le pomočjo števila svojih glasov, ampak tudi po okolnosti, da so bili ti glasovi vsikdar v zajemni med seboj, da so vsikdar stremili po jednem in istem cilju! Ali je mogoče v Hohenwartovem klubu taka jednotnost in tako soglasje med vsemi členi sosebno ob narodnih vprašanjih? Ali je mogoče, da bi se Nemec tako ogreval za narodna prava Slovanov, kakor se mora ogrevati slovenski poslanec? Ali se je nadejati, da bi nemškonservativni poslanci

PODLISTEK.

23

Slučaj.

Novela; hrvatski spisal Jenio Sisolski.

Prevel M. C.—č.
(DaUo).

Obupano, krčevito, pritisnila me je na prsi, izustivši jecljaje: — Vedela sem, da ste v Spljetu; povedal mi je vaš prijatelj Aristid, da pridete.... Da, vedela sem, da vas najdem tu... Dragimire, umirite se, sedaj niste v naročju svoje Marije... Glejte, tam le spi večno spanje. Ah ne, na tem svetu je ne objameva nikdar več!... Oh Marija, sladko moje dete... Marija!... ni dokončala in zrušila se je na zemljo.

Pripognil sem se do nje, hoté jo vzdigniti; klical sem jo, a ni mi dala odgovora. Prijel sem jo za roko. Še je bila gorka. Mučil sem se zopet, da bi jo vzdignil, ali nisem mogel. Ustal sem, obupano pogledal v nebo ter se prijel za glavo z obema rokama. Grozno! Sam tu pred grobjem, a ona v nezavesti! Veter je besnel in lomil veje, nebo je bilo temno, povsodi mrak... grozna noč to! Pohitel sem v selo, klical in budil ljudi. Za menoj, za menoj! Sem, sem! Ljudje so se zbirali

trepetaje, hiteli za menoj in križali se. Dvignili so Marijino mater ter jo odnesli v samotno letovišče. Bleda je bila, otrpnela. Gledal sem jej v lice, tipal jej žilo... Naposled je odprla oči, pogledala me in zaječala bolestno... Ostal sem tu skoro do zore... Plakala sva. Oh, kruta usoda.

Prepuštil sem jo drugim ljudem ter izginil v še temno noč. Bežal sem kakor blazen. Ko sem dospel do grobja, zatulil je silen veter po mračnem zraku. Da me ne poruši, prijel sem se za zid pokopališča. Nastala je tišina, otrpla tišina. Prestrašil sem se. Pred vratmi je stala visoka in vitka žena. Veter ji je zvižgal dolge in bele halje ter raznašal razpleteno kito. Mesec je posijal skozi oblake ter jej razsvetlil blede in mirno lice. Spoznal sem jo, da, ona je ona!...

— Marija, Marija! vskliknil sem ter se zaletel proti njej... Gledam. Nič. Veter šumi. Prevara! Prevara!... Dalje, dalje, proklet si, proklet! Mesec se je skril, temni oblaki so se spuščali nad zemljo. Hitel sem, bežal, tresel se... Grozno, grozno!

V Spljetu sem bil, v svoji sobi, tu je bil divan, še dva koraka, še jeden...

XV.

Množica je vrvela na obali spljetski, kjer je stal parobrod, ki je imel oditi v Trst. Ljuta zima je bila. Silna burja je žvižgala skozi vrvi jarbolov. Kamor si pogledal po morju, povsod so se penili besni valovi. Pod obaljo samo, v kojoj se je upiral veter silnimi udarci, si videl, kako naraščajo, kakor bi trenil, živahni valčki, ki se, naraščajoči bolj in bolj, vale do strme obali otoka Solte. Tam so se ogromni in besni, razbijali in lomili. V solnčnih žarkih vil se je dim raznešena morske vode. Sivi, raztrgani oblaki letali so in pehali po nebu.

Ko so zakrili obumrlo solnce, vleklo so se naglo njihove sence po morju in otokih. Dim parnika vil se je iz gorečega drobja, no, ni se mogel dvigniti proti nebu, ker ga je silni veter raznašal po zraku.

Približal sem se. Trebalo je, da se ukrcam. Morje je kuhalo in kipelo, no, strani ladije bile so čvrste. Na obali, nekoliko oddaljeno od sveta, poljubil sem se z Aristidom. Na moje srce je bil pal led, bil sem brez misli in brez čustva. Tak, utrujen in obnemogel, slušal sem prijatelja, ki me je srčil. Nisem razumel njegovih besed, ker so se zgubljale v pustem mraku, ki me je obkroževal.

nam Slovencem na ljubo stopili v ostro opozicijo proti vladi, ako jim sicer ugaja ta vlada?! Na vsa ta vprašanja imamo le toliko — ne! Nemški poslanci ne bi se postavili po rebu, ampak staviti je sto proti jednemu, da bi nagovarjali naše poslance, naj oni — potrpe!

Vlade torej ne štejejo samo glasov, ampak poštujemo več ali manj enotnost te ali ne skupine, kajti le povsem jednoten in gledé na vsa vprašanja soglašujoč klub je zanesljiv činitelj v računih vlade, ne pa klub, v katerim se je bati krize sleherni trenotek, ker njega členi niso jedini med seboj. In tako bi bilo faktično v Hohenwartovem klubu. In ker je tako, se izjavljamo mi v soglasju s „Sočinim“ člankarjem za samostalen klub, v kojim bi bili združeni vsi hrvatski in slovenski poslanci, a ta klub naj bi bil v bratskih odnosih do Čehov in Malorusov in, če le mogoče, tudi do Poljakov, ter v prijateljskih odnosih tudi do sicer poštenih konservativcev. Za tak samostalen klub je izrekel tudi „Sočin“ člankar važno besedo: „Slovenske vzajemnosti ne smemo pustiti izpred očí, ker utegnejo priti izvenredni dogodki, vsled kojih bode takrat izvršljivo, kar je zdaj neizvršljivo“.

Zaključujemo z opetovanim zatrdilom, da nas je razveselila toliko „Soča“ kolikor mariborski list se svojim klicem — po združenju. Svoje pomisleke in nazore smo seveda morali povedati, a zabeležiti je, da se oba glasa strinjata v tem, da Slovencem in Hrvatom ne bi bilo priporočati sicer mnogokrat hvaljene taktike: ločeni marširati in združeni se boriti! Mi se moramo združeni boriti, a tudi marširati moramo združeni. Iz globokega prepričanja povzdignili smo svoj glas — za združenje!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 23. aprila 1896.

Državni zbor. Poslanska zbornica je nadaljevala včeraj razpravo o volilni preosnovi. Govorilo je več govornikov in so se vsi — izvemši češkega poslanca Vašatega, ki hoče glasovati v vseh treh čtanjih proti predlogi — izrekli, da vladna predloga znači korak do splošnega volilnega prava. Govoril je tudi slovenski poslanec dr. Gregorec.

Združenje državnih poslancev. Pišejo nam z Goriškega: Gospod urednik! Zdaj, ko vrla „Edinost“ in tudi drugi listi razpravljajo o združenju naših državnih poslancev v en klub, da bi tako zamogli kaj uspešnega priboriti našemu narodu, ravno zdaj so pokazali v drž. zboru, kako so „jedini“ bili pri glasovanju o „penzijskem zakonu“. Po „Slov. Narodu“ posnemam, da so „glasovali“ na tri strani, in sicer zato, ker na več strani glasovati menda niso mogli. Jediní Koblar je glasoval za primerno znižanje penzije udovam

— Dragimír, bodi človek! vskliknil je Aristid, poljubivši me. — Videti se hočeva na Dunaju, z Bogom! — Da, da, sem mu odgovoril. Ločila sva se. Malo zatem zazibal se je parnik. Predno smo se skrili za vrh sv. Štefana, pogledal sem še enkrat po Spljetu. — Z Bogom mili Spljet, z Bogom, krvavi spomini!

XVI.

Dva meseca kasneje došel je Aristid na Dunaj. Obiskoval me je pogostoma. Tu pa tam sva hodila skupno tudi na sprehod, no, v vesela društva pa nisem hotel in nisem mogel zahajati. Ostali znanci obiskovali so me jako redko. In jaz jim nisem dajal krivo. Oni so bili veseli in srečni, a mene so se zadele najhujše žalosti. Obuzela me je tista mržnja do življenja, ki je često predigra samoubojstva, no, jaz sem goreče molil in poploma zaupal v Boga ter sem bil prepričan, da življenje ni moja last, ampak le mal del naroda hrvatskega. To prepričanje mi je pomaglo mnogokrat, da sem odstranil od sebe najgroznejše misli. Čutil sem se mrtvega za ta svet, in misli se mi nikakor niso mogle iztrgati iz nesrečne mi prošlosti. Saj sem bil izkusil že zadosti britkosti! Rane mojega srca so še krvavele, a vedel sem dobro, da se ne zacelijo nikdar. Tudi knjige sem mrzil, čemu bi se neki učil?... (Dalje prihodnjič.)

drž. uradnikov prvih treh plač. razredov; naši poslanci v Hohenwartovem klubu so pa — po stari navadi — glasovali za vladno predlogo; ostali poslanci pa so se vzdržali glasovanja. Lepa je ta. Doma so naši poslanci za domače zadeve skrupolozno varčni — gledajo na krajcarje; na Dunaju pa glasujejo za stokrat sto tisočake. Z udovami najvišjih uradnikov morajo biti torej nekateri poslanci v posebnem prijateljstvu. Le tako naprej in srečen narod naš!

Odnosaji na Primorskem. Iz Gorice nam pišejo: Zopet vam lahko poročam o dogodku, ki služi v ilustracijo naših razmer. Danes se je vršila pred tukajšnjim okrožnim sodiščem razprava proti Slovencu Slokarju. Predsednik sodišča Sbiša je odredil, da mora biti razprava izključno laška in je prepovedal zagovorniku dru. Staniču, da ne sme govoriti slovenski. Kaj pravite k temu, ekszellenca Gleispach, ali se po Vas toli zagovarjana ustnost in neposrednost kaj posebno povspešujeta po takih razpravah, ki se vrše v jeziku, ki ni jezik obtoženčev?! Ali je potem mogoče prepotrebni neposredni utis izjav istega na sodnike in porotnike?! Ekszellenca! Obveščeni ste že o današnjem dogodku, prosimo Vas torej, premisljajte malo o — primorskih odnosajih!

Občinske volitve v Ljubljani. Pri včerajšnji volitvi za drugi razred so bili izvoljeni: dr. Ivan Tavčar 146, Ivan Vladimir Hrasky 145 in prof. Lovro Požar 131 glas. Konservativna stranka se ni udeležila volitve.

Iz Hrvatske. V poravnanje spora med pristajši pokojnega voditelja stranke prava, dr. Ante Starčevića, priobčila je dne 21. t. m. „Hrvatska domovina“ pogoje za spravo. Ustanovi naj se jeden klub z jednim glasilom. Predsednikom kluba naj bi bil izbran bar. Rukavina, podpredsednikom Evgenij Kumičić (tako bi bili zastopani obe frakciji v predsedništvu); lista „Hrvatska domovina“ in „Hrvatsko pravo“ naj prenehata. Dotična izjava obseza natančna določila glede uredništva bodočega lista, nadzorstva nad istim, ter vsprejemanja udov. Tudi iz te izjave se lahko uverijo somišljeniki dr. Franka, koli čisti in nesebični so nameni onih odličnjakov stranke prava, ki so stali na strani hrvatskih poslancev na Dunaju. Milejih pogojev si pač ni možno misliti.

Afera Pulzkega, bivšega ravnatelja ogerške galerije slik, se je menda vendar rešila tako — kakor je bilo njemu prav: spustili so ga menda na svobodo! Njega brat Karol Pulzky se je baje izjavil pripravljenim povrniti vso škodo. S tem je zadoščeno — madjarski justici! Nam tudi prav.

Romuni in milenijska razstava. Sibinjska „Tribuna“ piše: „Kako bi mogli popevati, ko smo prisiljeni preklinjati? Bodimo iskreni in lojalni in recimo jim odkrito in svobodno, da oni zahtevajo od nas nemogočega, potem nas bodo spoštovali višje. Naši cerkveni dostojanstveniki morajo ostati na strani ljudstva ter odločno odkloniti vsako sodelovanje o milenijumu. Sedaj je čas, da se loči dobro od zla, sedaj da vidimo, kje sta srčnost in moštvo, a kje strahopetnost, prilizjenost in podlost!“

Srbi so se izjavili v istem zmislu, Hrvatska — kolikor jo je, ki sme misliti po svoje — tudi, Slovaki so itak parijski. Sedaj vemo, kdo bode sodeloval na milenijski razstavi.

Tu bi bilo še pridodati, da je ministerski predsednik srbski prepovedal srbskemu poslaniku na Dunaju in srbskemu konzulu v Budimpešti, da se ne smeta udeležiti milenijskih slavnosti. Listi v kraljestvu srbskem pa nadaljujejo agitacijo proti razstavi in proglašajo izdajico vsakega Srba, ki bi obiskal razstavo.

Baron Hammerstein. Naši čitatelji se morda še spominjajo, da je nemška policija pred nekoliko meseci na Grškem prijela bivšega urednika velikega nemškega konservativnega lista, „Kreuzzeitung“, ker je bil poneveril velike svote denarja ter osleparil mnogo ljudi s ponarejanjem menije. Hammerstein je bil svojedobno tudi poslanec in je igral precej važno ulogo v političkem življenju Nemčije. Polagoma so prišla na dan njegova sleparstva. Zbežal je na Grško, kjer pa so ga kmalu zasledili, ko mu je jelo zmanjkovati denarja. Z Grškega so ga preveli na parniku v Italijo in so se vršila dolga pogajanja, predno so ga izročili Nemčiji. — Včeraj se je vršila razprava proti Hammersteinu. Obsojen je na 5 let ječe, 1500 mark globe in na izgubo političkih pravic za dobo 5

let. Njega zagovornik se je trudil po svoji moči, da bi se bila ublažila ta po državnem pravdniku predlagana kazen, toda sodišče se ni dalo premakniti z ozirom na to, da je Hammerstein na najhujši način zlorabil zaupanje, koje je užival.

Knez Ferdinand v Petrogradu. Vse vesti, prihajajoče iz Petrograda, potrjujejo le to, da je bil isti povsodi sijajno vsprejet. V „Slv. dobrotvornem društvu“ je bila sicer nastala kriza, radi vprašanja, da-li je Ferdinanda, kakor nedavnega nasprotnika Rusije pozdraviti ali ne, toda naposled so zmagali oni, ki so bili za pozdrav, vsled česar je general Ignatjev položil čast predsednika omenjenega društva. — „Novosti“ oporekajo trditvi, da je Bolgarska postala sedaj vazalna država Rusije. Odnosaji med Bolgarsko in Rusijo da so zasnovani na moralnih obvezah. Rusija noče uplivati na borbo političkih strank, niti se noče utikati u notranje upravo Bolgarske. To pravo pa ima Rusija, da sme zahtevati od Bolgarske, da v času spopada ne bode ista na strani neprijateljev Rusije.

Kriza na Francoskem. Ko smo nedavno govorili o najnovejšem ustavnem konfliktu na Francoskem, nastavšem tako, da je hotel senat na vsak način strmoglaviti sedanje radikalno ministerstvo Bourgeoisovo, dočim je večina zbornice zvesto stala na strani ministerstva, rekli smo, da sam Bog vé, kako se reši ta spor med zbornico in senatom. Sedaj je rešen: senat je zmagal — ministerstvo odstopa. Ministerstvo je podalo svojo ostavko in predsednik republike je baje že vsprejel isto. Danes se je sešla zbornica, da izreče svoje menenje. Pariške vesti trde, da zbornica izjavi, da se nikakor ne upogne pred senatom. Ako je temu res tako, potem seveda je rešena le ministerijalna kriza, ostane pa konstitutivna kriza, to je, nasprotstvo med zbornico in senatom. V trenotku ne more nikdo niti ugibati, kdo bode naslednik padli vladi: ali ostanejo radikalci na krmilu, ali pa nastopi dedščino zveza zmernejih življev, kajti vse je odvisno od tega, kako je sklepala danes poslanska komora.

Italija v Afriki. Italijanski listi so razburjeni na Menelika ter zahtevajo, da se mora na vsak način nadaljevati vojna početkom oktobra meseca. Menelik se je namreč strašno zameril Italijanom s tem, ker si je pridržal odposlanca majorja Salso pri sebi — v poroštvo. To je sporočil Menelik Baldisseri v pismu, koje sta prinesla dva abesinska kmeta. To je hud udarec „časti“ Italije, kajti Italijani pravijo: Mi pošiljamo k Meneliku štabne častnike, on jih pridržuje pri sebi ter nam to prijavlja po kmetih! To je res hudo! — Rudinijevo ministerstvo bode moralo torej, hočeš-nečeš, poskrbeti za jesen (če bo to tedaj še na krmilu) 100.000 mož vojske in 500 milijonov lir! Kar se dostaje vojske, oglašajo se že sedaj nekatera oficijozna glasila s tolažbo, da ni treba, da bi bili baš vsi vojaki beli Italijani iz Italije, ampak da je treba pomagati si s črnci. Kje pa hočejo vzeti bogatelo 500 milijonov lir, o tem sedaj še modro molčé.

Italijanski ujetniki v Menelikovem taboru. Ker so poslednje dni različni listi pisarili o grozovitostih, koje morajo trpeti ujeti Italijani v Menelikovem taboru, vidi se nam umestno, da tu priobčimo izvadek dolgega pisma abesinskega častnika Aata Amonosa, koje pismo je priobčila te dni „Kronstädter Zeitg.“ v njega celoti. Evo najzanimivijih podatkov iz pisma:

„Ujetih je mnogo ter nam delajo mnogo neprijetnostij. Veči del ujetih internovanih je v deželi Šoa, kjer ne primanjkuje vsakovrstnega živeža. Častniki ostanejo še v taboru, ker se je nadejati, da se sklene mir ter da se vrnejo k svojim. Ti ljudje so večno nezadovoljni. Popolnoma brez vzroka se pritožujejo od jutra do večera, dasi se ravna žujimi bolje, kakor pa z abesinskimi častniki. Nekateri ras, sosebno Makonen, vabijo jih večkrat na obed. Vsakemu italijanskemu častniku pustil je neguš po jednega italijanskega vojaka v postrežbo, bolni častniki imajo celó po dva ali tri strežaje. Kar pa se dostaje preprostih vojakov, slušali smo nasvet ras Agosa ter se jih uporabljajo za javna dela. Nad 500 njih gradi sedaj cesto med Antalo in Mezgejo. Toda ti ljudje delajo le zlovoljno in le tedaj, ako jim stoji kdo s palico za hrbtom. Nekateri pa so prav dobrega značaja. Radi delajo in znajo tudi prepevati prav lepe pesnice iz svoje domovine. Marsikateri se je že priučil našim glasbenim instrumentom. Jednega teh vo-

jakov, imenom Albert Piana, predstavili so kraljici Taitū, ter ji je moral prepevati svoje pesni. To petje je tolikanj ugajalo kraljici, da sedaj ne pusti več vojaka od sebe. Sedaj ravna jo žnjim kakor s častnikom in dobil je že mnogo dragocenih daril.

Mar bi Italijani tako ravnali z ujetimi Abe-sinci — če bi jih imeli namreč? Dvomimo!

Derviši o Angležih. Pariški „Figaro“ je dobil od šejka (glavarja) Abau Naddara pismo, koje je bil šejk vsprejel iz tabora dervišev v Sudanu. To pismo ima datum 17. ramazana 1313. (turško št., po naše 2. marca 1896.) ter slove v izvadku:

Znaj ti sam ter sporoči sinom mogočne prijateljice, Francije, da smo močnejši in zlozniši, nego si kdo misli. Povej jim, da so črni levi iz puščave mnogobrojni, kakor peščena zrna v njih puščavi. Derviši, neustrašljivi branitelji vere in domovine, imajo nad stotisoč boriteljev. Imamo trideset tisoč pešcev, ki hodijo brže nego gazela in dromedar; deset tisoč konjikov, ki so pripravljeni vsak trenotek vreči svojega nasprotnika raz konja, ter nad šestdeset tisoč borilcev, oboroženih sulicami in loki. Število prostovoljcev pa bode neštevilno. Bodi uverjen, o častitljivi šejk, da idejo derviši na sovražnika z istim veseljem, s kakoršnim poletajo duše mučnikov v paradiž, kjer jih pričakujejo nebeske huri (device). Mi si ne želimo boja, toda ne izogibamo se mu. Naj bi postala vojna usodepolna za onega, ki nam jo usiljuje ter naj bi strla jarem, v katerem zdihujejo že štirinajst let naši bratje v Egiptu! Pokazati hočemo Angležem v novi hrabrost sinov Sudana. Nezmiselniki! Menili so, da bodo mogli naščuvati proti nam šejka El Senounija iz Tripolita, da nas napadejo od strani Darfura. A ta sveti mož in njegovi ljudje ne vzdignejo nikdar svoje roke na nas, nego raje nam bodo pomagali. Sreč pa nam krvavi, videčim, da so Angleži pogнали naše brate iz Egipta v bratomoren boj. Bog nam odpusti muzelmaneko nedolžno kri, katero nas sili prelivati fatum (usoda).

Različne vesti.

Odbor pol. društva „Edinost“ bode imel svojo sejo prihodnjo nedeljo ob 8^{1/2} uri zjutraj v prostorih „Del. podp. društva“. Gg. odborniki in njih namestniki so naprošeni, da se polnoštevilno udeležijo te seje.

Himen. Včeraj se je poročil na Voloskem dični rodoljub istrski, deželni poslanec, župan in odvetnik buzetski, gosp. dr. Matko Trinajstić, z gospodičino Anko Tomičičevo. V imenu Hrvatov in Slovencev istrskih želimo, da bi Bog blagoslovil te zvezo!

Imenovanje. Trgovinski minister je imenoval ministerijalnega koncipista Calice Musmezzija tajnikom pri pomorski vladi v Trstu.

C. in kr. vojna eskadra v Trstu. Včeraj ob 2^{1/2} pop. dospela je v naše пристanišče c. in kr. vojna eskadra, ki bode prisostvovala krstu novega vojnega parnika „Budapest“. Eskadra se je zasedrila v zalivu pri Miljah. Sestavljena je iz tehle vojnih ladij: aviso „Pelikan“, oklopnice „Tegetthof“, „Maria Theresia“, „Franz Joseph“, „Elisabeth“, aviso „Blitz“ in tri ladije-torpedovke. Eskadra je razdeljena v dve diviziji; prvi zapoveduje viceadmiral baron Spaun, drugi pa kontreadmiral pl. Seemann.

Volilni shod „Del. podp. društva“. Prihodnjo nedeljo ob 5. uri popoldne se bode vršilo zopet posvetovanje radi sestave novega odbora tega društva. Posvetovanje bode seveda v društvenih prostorih. Želeti je obile udeležbe se strani članov.

Nova začasna brzojavna postaja. Povodoma krsta vojne ladije „Budapest“ v ladijestavbenem zavodu tržaškega tehniškega zavoda pri sv. Roku odpré se tam za 26. in 27. aprila začasna brzojavna postaja s podnevno popolno službo.

Nove smotke za — gospódo. Z dnem 1. majnika t. l. pridejo v splošno podrobno razprodajo nove smotke pod imenom „lit. D. Operas“. Komad bode stal 6 nc. V razpradajo specialitet pa pridejo namesto „Operas“ nove smotke pod imenom „Operas especial“. Stale bode 5 gld. vsakih 50 komadov ali 4 komadi 42 nc.

Od sv. Ivana nam pišejo: Prihodnjo nedeljo dne 26. t. m. se bode pri sv. Ivanu vršila izvenredna cerkvena slavnost. Za vse dobro vneti Sveto-

ivančani so si namreč, v pospešitev šmarnične pobožnosti, omislili zelo lep kip Lurdske Matere Božje. In ta kip se blagoslovi slovesno prihodnjo nedeljo. Slovesnost začne ob 9. uri. Pred vsem bode slavnosti primeren cerkveni govor, potem blagoslov kipa, nadalje spreved ali procesija, pri kateri bodo nosila in spremljala podobo M. B. naša okoličanska dekleta, vsa v narodni noši. Ko dospe procesija v cerkev, se postavi kip na lepo okrašen altar M. B. in potem se začne pri tem altarju slovesna sv. maša. Ni treba pripovedovati še posebej, s kako nestrpnostjo čakamo mi Ivančani na ta slavnostni dan, ko tudi mi zunaj cerkve spoznamo javno in očitno, da Marija je naša Mati, naša kraljica, in da mi jo ljubimo kakor dobri otroci. Za to je umevno samo ob sebi, da bo veliko veselja za nas, ako pride mnogo drugih častilcev Marijinih iz mesta in ostale okolice, ki združijo z nami svoje glasove, da se bo razlegala daleč na okoli pesem Marijina.

Iz Sv. Križa na Vipavskem nam pišejo: Tukajšnje „Bralno društvo“ je imelo v nedeljo svoj izredni občni zbor, kateri je volil podpredsednikom veleposestnika g. Fran. Batiča. — Ker ni imelo društvo doslej dvorane za veselice, sklenil je občni zbor pogodbo, po kateri se priredi, ako ne bode posebnih zadržkov, precej primerna dvorana, katero društvo vzame v najem. — Posebno važno je bilo predavanje učitelja g. Fr. Šinigoja o s o k o l s t v u. Navzoči društveniki so pazljivo poslušali ter bili konečno vneti za idejo sokolsko ter izjavili, da večina pristopi k „Sokolu“, ako se osnuje. Ako se vname ta misel med našo mladino v širšem krogu, bode mogoče misliti na osnovo novega društva, katero bi bilo le v čast naši mladini. Vendar je treba previdno ravnati, kajti snovanje sokolskega društva provzroča precej stroškov in ako ni prave podlage, je nevarno, da društvo kmalu zaspi. To nas uči skušnja. Nekdaj je bil „Sokol“ v Vipavi, a je zaspal. V Ajdovščini se je bilo tudi pred nekaj leti ustanovilo jednako društvo, a je zaspalo še predno je dobro oživelo. Upajmo, da bode zdaj drugače z našim „Sokolom“, ako se pokaže potreba, ustanoviti ga. Na mladenčih je sedaj, — oni naj se odločijo, ali hočejo biti vrli „Sokoli“ ali ne.

Ker „Bralno društvo“ sedaj še nima svoje zastave, sprejel se je predlog, da naj se prične nabirati darove za primerno društveno trobojnico. Po zborovanju se je nabrala koj mala svota — kot prvi pričetek. Tako napreduje naše društvo korak za korakom.

Iz okraja koperskega nam pišejo dne 15. aprila 1896: Ker rad zahajam v veselo družbo in v take kraje, kjer čujem lepo petje in prijetno godbo, podal sem se dne 12. aprila t. l. v prijetno vas Dekani, kjer se je istega dne vršila velika veselica tamošnje narodne čitalnice. Akoravno je deževalo in je prihajalo slabo vreme, vendar nisem hotel zamuditi te veselice. Ni mi bilo žal: čul sem lepo petje in izvrstno godbo. Najbolj mi je ugajal čveterospev „Svračanje“, kojega so prav izvrstno peli gg. I. Valentič, Kuret, Mahnič in Piciga. Tudi deklamovanka Antonija Obad je prav povoljno izvršila svojo nalogo. Kar se dostaje veteranske godbe, smem očitno reči, da me je iznenadila po svojem lepem sviranju. Vsa čast! Le škoda za društvo, ker nas je bilo malo tujcev, kajti nekateri so se zbalii slabega vremena. Jaz pa, kakor tudi moji tovariši smo bili veseli, da nismo ostali doma, kajti prav dobro smo se imeli na tej veselici in smo se po končani igri in srečkanju prav izborna zabavali ob sviranju godbe. Ne želimo drugega, nego da bi vrli Dekanci skoro zopet priredili tako veselico!

X.—

Spomenik Mozartu. Na Dunaju so te dni odkrili spomenik slavnemu glasbeniku Mozartu. Spomenik je bil izdelal te dni umrli kipar Tilgner. Pri odkritju spomenika je bil navzoč tudi cesar. Na ogovor predsednika odbora, je odgovoril cesar: „Prej, nego po vaši želji dovolim odkritje spomenika našemu Mozartu, potreba in dolžnost mi je, da javno izrazim hvalo in priznanje odboru in njegovemu predsedniku, ki so delo zasnovali in izveli. Zajedno pa se globoko užaljen spominjam genijalnega umetnika pravega patrijotiskega srca, kojemu ni bilo usojeno, da bi bil doživel ta dan časti in radosti. Naj se sname zagrinjalo znamenitega volila, ki ga je ostavil umetnik potomstvu“. Spomenik hvalijo, da je krasno umetniško delo.

Lepi odnošaji! Javili smo tudi mi, da je bilo minolo nedeljo izgredev v Zagrebu povodom povrnitve nekega dijaka iz kaznilnice v Belovaru. Vsled te demonstracije so bili izključeni iz vseh srednjih šol zagrebskih vsi oni dijaki, ki so bili tem povodom ranjeni ali pa zaprti. Ali vprašati moramo s „Hrvatsko domovino“: koliko je bilo tam ljudi, ki so bili ranjeni ali udarjeni v splošni zmešnjavi, a ki niso niti mislili na oni vsprejem, ki so torej nedolžni? To bi se moralo drugače preiskovati. A sedanjí sistem na Hrvatskem ne povprašuje dosti po tem: jedna porušena mlada ekzistencija več ali manj, kaj je njemu do tega!

Samomor. Te dni je ostavil svojo službo pri tukajšnjem podvzetju Zimolo iz ničevega vzroka 25letni sedlarski pomočnik Pavel Sterger. Od iste dóbe ni bilo več sledu o njem. Predvčerašnjem pa so našli mladeniča v Koperski okolici, umirajočega. Nesrečnež si je bil zavdal. Prenesi so ga sicer urno v bolnišnico v Koper, toda kmalu zatem je umrl. Pravijo, da Sterger ni bil pri pravi pameti.

Nezgoda na železnici. Iz Ale na Tirolskem brzojavljajo včeraj: Brzovlak prišedši iz Italije, skočil je v tukajšnji železniški postaji iz tira. Trije vozovi so se razbili. Dva služabnika italijanske poštne ambulance sta hudo ranjena.

Rodbinska žaloigra. Te dni se je dogodila v Fünfhausu na Dunaju grozna rodbinska žaloigra. Neki Lavoslav Fuchs je ustrelil svojo soprogo in potem samega sebe. Soproga mu je bila bolna že nad štiri leta in stanje se jej je slabšalo od dne do dne. Ni bilo več nade, da bi ozdravela. Sklenila sta skupno umreti. Živela sta skupno 31 let v najsrečnejem zakonu.

Ponesrečen general. Ruski general Stepanov, dodeljen osebnemu službovanju velikemu knezu Sergiju, vozil se je predvčerašnjem v Moskvi na sprehod. Konja sta se splašila pri tem nenadoma, general je padel raz voz in se hudo pobil na glavi. Rana je zelo nevarna.

Ogenj v vojaški bolnišnici. Predvčerašnjem navstal je ogenj — ne zna se kakó — v stanovanju glavnega kuharja v tukajšnji vojaški bolnišnici, Ivana Hönigsbergerja. Pogorelo je nekoliko pohištva, obleke in perila ter poškodovan je glasovir. Ogenj so udušili vojaki, ne da bi bili klicali gasilce. Škode je okolo 300 gld.

Znani milijonar baron Hirsch je umrl nagloma v noči med 20. in 21. t. m. na posestvu veleposestnika Ehrenfelda na Ogerskem. Hirsch je bilo 65 let. Ime tega moža je tesno spojeno s finančno zgodovino poslednjih desetletij. Udeleževal se je raznih finančnih podjetij mednarodne važnosti, zlasti pa je gradil železnice na Vztoku. Hirsch je podedoval po očetu 5 milijonov goldinarjev in žena mu je donesla družih 20 milijonov frankov. Pri svojih železniških podjetjih pa je bil toli „srečen“, da mu je premoženje naraslo na 1500 milijonov frankov. Hirsch ima posestva na Francozkem, Bavarskem, v Avstriji, na Ogerskem, v Galiciji, Palestini, Ameriki in v Turčiji. Pri tolikem bogastvu ni čudno, da je imel „znancev in prijateljev“ tudi v jako visokih krogih. Ne treba praviti, da je bil Hirsch — Žid!

Papakosta ušel. Kakor smo omenili te dni raznesla se je iz Budimpešte vest, da je znani mednarodni tat Demitrij Papakosta baje ušel iz jetniške bolnišnice v Budimpešti. Ta vest se potrjuje; še več: s Papakosto vred ušla sta še dva druga nevarna jetnika in sicer neki Ambroz Kazár, obsojen na 6 let ječe in Deziderij Scheiber, ki je bil še v preiskavi. Beguni so ulomili brzkonje po 9. uri zvečer železno omrežje okna na stranišču, dospeli na dvorišče, preskočili nizki zid, in dospeli v hodnik, ki vodi do zadnjih malih vrat. Tam stoji sicer straža, toda ista ni ustavila begunov, ker je mislila, da so — policijski agentje. (!) Policija je odredila vse potrebno, da zasledi begune, toda doslej bilo je vse brezuspešno. Beg je bil pripravljen že od dlje časa in soditi je, da je Papakosti pomagal kdo od zunaj. Policija v Budimpešti misli, da hočejo beguni dospeti na južni Balkan, izogibajoči se mestom, velikim cestam in železnicam ter skušati, da dosežejo Egipt. V Kairu namreč bilo je središče mednarodne tatinske zveze in gotovo si beguni tam „opomorejo“ skritim denarjem ali pa s pomočjo zaveznikov.

Loterijske številke, izžrebane dne 18. t. m.:

Brno	43,	42,	37,	5,	46.
Inomost	76,	9,	34,	86,	3.

Narodno-gospodarske stvari. Gospodarske potrebe.

Večkrat že smo objavljali resolucije, ki so jih stavili naši poslanci na Dunaju z ozirom na potrebe našega prebivalstva v Istri.

Resolucije se imenujejo tisti sklepi, s kojimi poslanska zbornica, ali pa vsaj večina zbornice, opozarja vlado na ta ali oni nedostatek ali pa naravnost pozivlja isto, naj odpemore jedni ali drugi potrebi naroda.

Te resolucije se niso zakon, kajti ne treba povsodi ravno zakona, da se narodu stori dobrega v gotovih slučajih, ampak iste so vladi v opomin, da treba izvesti to ali to, ali pa tudi kakor na-log, da naj poskrbi za gotove poboljške ali koristi, koje je izjavila potrebnimi skupina vseh državnih zastopnikov, ali pa vsaj večina njih.

Zato imajo resolucije svojo vrednost. In izpolne se prej ali slej, zlasti če se narod sklicuje nanje v posamičnih svojih prošnjah.

Danes objavljamo zopet nekatere take resolucije, tičoe se gospodarskih vprašanj Istre. Predložil je iste lanijskega leta posl. dr. Laginja, a letos jih je proračunski odbor z malimi premembami predložil poslanski zbornici v razpravo in odobrenje.

Objavljamo jih tu take, kakor si jih je prisvojil proračunski odbor.

I. „Pozivlja se c. kr. vlada, da se pobriga, da bode deželni gospodarski svet za Istro, v svojem občevarstvu se slovenskimi strankami in gospodarskimi zadrugami, rabil hrvatski in slovenski jezik in da se bode v teh dveh jezikih poučevalo na onih gospodarskih šolah, kojim država daje pomoč.“

Ali je pravična ta resolucija? Je, kajti v Istri sti dve tretjini našega jezika, a samo jedna tretjina italijanskega. Treba torej poštovati jezik večine vsaj toliko, kolikor jezik manjšine. A tu ne gre samo za spoštovanje jezika, ampak zahtevamo to tudi radi prave koristi ljudstva. Kajti ljudstvo ima dan za dnevom druge muke in truda, nego učiti se, kako bi lepše pa italijanski prosilo, da mu deželni gospodarski svet vrže mrvico od žuljev vsega naroda.

To je tako pravično, da se pouk o gospodarstvu deli v šolah v tistem jeziku, ki je materski, kajti le v tem jeziku je možno hitro si prisvajati nauk.

In tudi da ni tako, ostal bi za naše pravice še jeden razlog: zakaj naj bi bil hrvatski in slovenski človek pod nogo italijanskemu jeziku, in to na svoji rodni grudi zemlje? Vsi narodi se poslužujejo svojega govora in ni vzroka, da mi jedini naj bi bili sužnji tujega, bodisi katerega koli jezika.

II. „Pozivlja se c. kr. vlada, da se pobriga: da deželni gospodarski svet izkaže vsako leto natanko, kam je potrošil državne pripomoči.“

Tudi to je prav, kajti rekli bi, da ni bilo vsako leto takih natančnih obračunov; potem se pozabljajo nekoje stvari, na druge se ne misli, ker se ne vidi natančno, v koji kraj Istre je bilo kaj potrošenega v minolem letu, in ali je bilo potrošeno res v to, v kar je bilo predloženo in v isti namen, v kateri je dala vlada svojo pripomoč.

III. „Da se v izdatni meri pomore narodu pri gradnji vaških in občinskih vodnjakov in lokev za napajanje živine v krajih, kjer ni vode.“

Tudi to je prav. Žalostno je in sramotno, kako po nekaterih krajih Istre narod še danes pije iz mlak in kaluž, ali pa morda nima niti teh. Nikogar ni, ki bi ga poučil; če pa je poučen, in bi rad storil, kolikor more, pa ne more zmagati vseh stroškov.

Čistoče telesa in zdravja ne more biti ne na ljudeh, ne na živini, kjer ni zadostno zdrave pitne vode. Tudi tu je torej opozorjena vlada, da v izdatni meri priskoči na pomoč narodu.

Toda ob tej priliki treba, da rečemo jedno, ki se bode zdela ostra marsikomu, ali je resnična in potrebna.

Vlada ne stori nikdar sama od sebe narodu vsega. Vlade so tu, da vodijo in pomagajo, a ne v to, da bi vsako nedeljo vsakomur utikale kokoš v lonec. Gorje ljudstvu, ki čaka na to. Godilo bi se mu kakor Italijanu, ki je klel, da je „governo“ pes, ker ni bilo dežja že toliko časa, mesto da bi bil molil k Bogu za dež in da bi bil obkopal prirodo, kajti obkopavanje koristi, kakor da je padla resa.

Reči smo torej hoteli, da mora narod začeti sam brigati se za svoje potrebe ter storiti sam vse, kolikor more. Takemu narodu mora vlada priti v pomoč; ako ne, potem mora vedeti, kaj jo čaka. Vzemimo primer: Vas nima niti poštenega kaluža, kamo-li komodnega vodnjaka, kakoršnih imajo napredne vasi n. pr. na Kastavščini.

V takem selu brez vode, vi, ki umete čitati, poučujte narod o tem, o čemer govorimo tu, ter prizadevajte si dan za dnem, da se ljudje osrče in postavijo na noge, ter da store, kar morejo: da izkopljejo jamo, napeljejo da nje kamenja, kupijo malo po malo apna, zložijo desetak za dobrega mojstra in računarja, ki jim napravi načrt in troškovnik, koliko velja to, kar je pripravil narod, in koliko bi trebalo še za zidove, ciment, železo itd. S tem načrtom in računom napraviti je prošnja na oblast, pa ni mogoče, da bi ista ostala gluha, ampak gotovo je, da bi pomogla.

Vemo tudi, da v jednom letu ni mogoče storiti vsega tega, ali v treh letih dalo bi se.

Pri takih poslih ni smeti gledati na to, da drugi store prav za las toliko kolikort; ampak ti stori vse, kolikor moreš; potem pa bode dober vzgled sam sili tudi druge, da bodo delali tudi oni.

Vemo tudi to, da se v vsem selu najde kdo, ki bode zabavljaj in ne bode hotel pomoči k dobremu, ali na take ni smeti gledati. Ti stori svojo dolžnost in misli, da tvoj trud bode na korist tudi tvojim otrokom in otrokom onega, ki zabavlja, mesto da bi skrbel, ki torej ni pravi oče svojim otrokom. Tako treba, da se za vsako dobro stvar zedinijo dobri ljudje, pa bode sreče in napredka.

IV. „Da se izsuše čepijsko jezero, tupljaški gozd in cerovljanska dolina v okraju pazinskem in da se izsuši močvirje med Omišljem in Dobrinjem na otoku Krku, kakor tudi tam ležeče „jezero“, a v kolikor sota dela že pričela, naj se dokončajo brižno.“

Kdor pozna te kraje, razumel bode hitro veliko korist, ki bi došla od osušenja, ker bi bilo tudi zdravje bolje in bilo bi več zemlje, ki bi bila rodovitnejša, a letine bi bile gotoveje pred poplavi in naglimi povodnjami.

V. „Da se čim prej vzamejo v obzir stvarni predlogi, kako bi motovunsko gozdovje porabili zagojenje govedi.“

O tem je pisala „Naša Sloga“ že lanskega leta in nje razlogi so podkrepjeni po nasvetu človeka, ki popolnoma razume gospodarska vprašanja, a to je posl. Povše, ki je napisal knjigo o raznih govejih pasminah v Istri in o načinu, kako bi bilo popraviti iste.

Tudi on je te misli, da bi se posekal les v dolini v motovunskem gozdu, zemlja naj bi se iztrebila in premenila v senožeti. Tu bi mogla lepo vspevati jedna najlepših pasmin, kar jih je v Evropi, namreč bujska.

Tu treba torej: polagoma zasajati gole brdine od gornjega toka vode Mirne proti morju, da ne bodo škodovali hudourniki in poplave, in tako polagoma sekati drevje v gozdu; prodajati zemljišče kmetom v okolici na preudarjen način plačevanja, da je bodo trebili in obdelovali. To je pravična zahteva, koja hočemo ponoviti stokrat, dokler jej ne bode ustrezno. Potem bi imela Istra hrane za ljudi in krme za živino.

Vse te resolucije je vsprejela poslanska zbornica na Dunaju povodom razprave o proračunu ministerstva za poljedelstvo za leto 1896.

Dal Bog, da bi bile iste v dobro vspodbujajo narodu in vladi.

Mestna hranilnica ljubljanska izdala je svoj računski zaključek za svojo VI. upravno dobo od 1. januarja do 31. decembra 1895. — V tej dobi imela je ta hranilnica 9,181.957 gld. 32 nč. denarnega prometa (za 1,060.794 gld. 93 nč. več nego lani), število ulagateljev pomnožilo se je za 2688 novih uložnikov (prej jih je bilo 8477). Ta okolnost svedoči, da se občinstvo čim dalje bolj zanima za ta denarni zavod, — Koncem l. 1895. bilo je 9544 uložnih knjižic, vrednih 4,030.843 gld. 82 nč. (z obrestmi vred); torej pride povprečno na vsako ulogo 422 gld. 34 nč. — Ukupnega dobička bilo je leta 1895. 17.000 gld. 55. nč.

Dobiček upravnega imetja razdeli se takó, da se kurzni dobiček efektov (1738 gld. 25 nč.) dodá posebni rezervni zakladi, katera vsled tega narase na 13.759 gld. 45 nč., ostali znesek 13.521 gld. 28. pa se priklapi splošni rezervni zakladi, koja vsled tega narase na 37.956 gld. 97 nč., to je 0.94% vseh ulog.

Najnovejše vesti.

Peterburg 22. Car je podelil ministerskemu predsedniku bolgarskemu Stoilovu red belega orla prve vrste, odlikoval je tudi vojnega ministra in vse druge osebe v spremstvu kneza Ferdinanda.

Sredec 22. Glasom poročil iz Peterburga je car osebno povabil kneza Ferdinanda k slavnostim kronanju. Knez Ferdinand je podelil ruskemu ministru za vnanje stvari, Lobanovu, Aleksandrov red v briljantih.

Včeraj se je pričela pred apelacijskim sodiščem razprava proti bivšemu policijskemu prefektu Šamanovu in drugim obtožencem radi neopravičenega arestovanja.

Pariz 22. Ministerstvo Bourgeois ostane pri svojem sklepu, da odstopi, tudi če mu zbornica izreče zaupanje. Kajti to ne bi ni malo zboljšalo položaja.

Buluwayo 22. Položenje je jako resno. Matabeli se bližajo, močni 100.000 mož, mestu do 3 milj daljave.

Trgovinske ozkojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6.86—6.87 Pšenica za spomlad 6.63 — do 6.65. Oves za spomlad 6.37—6.39 Rž za spomlad 6.37—6.39 Koruza za juli-avgust 4.05—4.06 — maj-juni 1896 3.84—3.86 Pšenica nova od 78 kil. f. 6.80—6.95 od 79 kil. f. 6.90—7. — od 80 kil. f. 6.95—7.05 od 81 kil. f. 7.00 —7.10, od 82 kil. for. — — — — — letmen 5.80 — — — prosa 5.30—5.80.

Pšenica: Trg bolje, prodaja 20000 met. st. 5 nvč. dražje. Vreme: lepo.

Praga. Neratirani sladkor for. 16.21, oktober-december 14.85.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst a carino vred odpošiljatev precej f. 34 — 34.50 Concasse 36. — 36.25 Četvorni 37.25—37.50. V glavah (sodih) 38.75

Havre. Kava Santos good average za april 80.50, za avgust 79.50.

Hamburg. Santos good average za maj 66.75 za september 63.50 za december 59.50.

TRST. Od 1. maja naprej bodo zdatno znižane cene od petroleja.

Dunajska borza 23. aprila 1896.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.10	101.10
„ „ v srebru	101.20	101.15
Avstrijska renta v zlatu	122.46	122.10
„ „ v kronah	101.30	101.25
Kreditne akcije	359.25	358.50
London 10 Lat.	120.15	120.15
Napoleoni	9.55	9.54 1/2
20 mark	11.70	11.76
100 itali „	44.10	44.10

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) **Državna železnica.** (Postaja pri sv. Andreju)
Od dne 8. januarja 1896.

ODHOD:
6.30 predp. v Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak.
8.35 „ v Hrpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 „ v Hrpelje, Divače in Pulj.
7.80 „ v Hrpelje (in iz Hrpelje) v Pulj, Divače, Beljak, Dunaj.

Lokalna vlaka ob praznikih:
9.20 popol. v Divače
DOHOD:
9.50 predp. iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Hrpelje, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Ljubljane, Divače.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka, Ljubljane.

Lokalna vlaka ob praznikih:
9.35 popol. iz Divače.
b) **Južna železnica** (Postaja južne železnice.)
Od dne 1. decembra 1895.

ODHOD:
7.50 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9. — „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.10 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8. — „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko — Gorice in Korminom.
8.10 „ mešani vlak do Mürzschlaga.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.

DOHOD:
6.48 predp. mešani vlak iz Mürzschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežino.
8.40 „ brzovlak iz Kormina.
9.25 „ brzovlak z Dunaja.
10.30 „ poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.55 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.19 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežino.
5.40 popol. poštni vlak z Dunaja.
7.36 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežino.
8.51 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežino; — z Dunaja zveza z Reko.

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah
ozdravi vsak kašelj, plućni in bronhijalni
katarr, dobiva se v odlikovani lekarni
RAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.
Poštne pošiljatev izvršujejo neutegoma.